

Europos regionų komiteto nuomonė. Pradedančiųjų ir veiklą plečiančių įmonių Europoje stiprinimas – vietos ir regionų perspektyva

(2017/C 342/07)

Pranešėjas: Balstogės meras Tadeusz Truskolaski (PL/EA)

Pamatinis dokumentas: Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl prevencinio restruktūrizavimo mechanizmų, antrosios galimybės ir priemonių restruktūrizavimo, nemokumo ir skolų panaikinimo procedūrų veiksmingumui gerinti, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/30/ES

COM(2016) 723 final

Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui – Europos ateities lyderiai: pradedančiųjų ir veiklą plečiančių įmonių iniciatyva

COM(2016) 733 final

I. SIŪLOMI PAKEITIMAI

1 pakeitimas

1 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
šia direktyva siekiama pašalinti naudojimosi pagrindinėmis laisvėmis, pavyzdžiui, kapitalo judėjimo ir įsisteigimo laisve, kliūtis, susidarancias dėl įvairiose šalyse taikomų skirtingų nacionalinės teisės aktų ir prevencinio restruktūrizavimo, nemokumo ir antrosios galimybės procedūrų. Tokios kliūtys šia direktyva būtų pašalintos užtikrinant, kad finansinių sunkumų patiriančios perspektyvios įmonės turėtų galimybę pasinaudoti veiksmingais nacionaliniais prevencinio restruktūrizavimo mechanizmais, kurie leistų joms tęsti veiklą; kad per daug įsiskolinusiems sąžiningiems verslininkams, praėjus pagrįstam laikotarpiui nuo visiško skolų panaikinimo, būtų suteikta antroji galimybė; ir padidinant restruktūrizavimo, nemokumo ir skolų nurašymo procedūrų veiksmingumą, visų pirma jas sutrumpinant;	šia direktyva siekiama pašalinti naudojimosi su bendrąja rinka susijusiomis laisvėmis kliūtis, susidarancias dėl įvairiose šalyse taikomų skirtingų nacionalinės teisės aktų ir prevencinio restruktūrizavimo, nemokumo ir antrosios galimybės procedūrų. Tokios kliūtys šia direktyva būtų pašalintos užtikrinant, kad finansinių sunkumų patiriančios perspektyvios įmonės turėtų galimybę pasinaudoti veiksmingais prevencinio restruktūrizavimo mechanizmais, kurie leistų joms tęsti veiklą; kad per daug įsiskolinusiems sąžiningiems verslininkams, praėjus pagrįstam laikotarpiui nuo visiško skolų panaikinimo, būtų suteikta antroji galimybė; ir padidinant restruktūrizavimo, nemokumo ir skolų nurašymo procedūrų veiksmingumą, visų pirma užtikrinant, kad jos atitiktų reikalavimą dėl darbuotojų teisės į konsultacijas (Pagrindinių teisių chartijos 27 straipsnis) ir jas sutrumpinant. Prevenciniai sprendimai, kartais vadinami „iki paketo“ vykdomais sprendimais, pasižymi didėjančia modernios nemokumo teisės tendencija pirmenybę teikti metodams, kurių tikslas, skirtingai nuo klasikinių metodų, pagal kuriuos numatoma krizės atveju likviduoti įmonę, yra įmonę gaivinti ar bent jau gelbėti įmonės dar ekonomiškai perspektyvias dalis.

Paaiškinimas

Savaime suprantama.

2 pakeitimas

1.1 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
a) prevencinių restruktūrizavimo procedūrų, kuriomis, iškilus nemokumo pavojui, gali pasinaudoti finansinių sunkumų patiriantys skolininkai;	a) prevencinių restruktūrizavimo procedūrų, kuriomis, iškilus nemokumo pavojui, gali pasinaudoti finansinių sunkumų patiriantys skolininkai ir kuriomis siekiama išspręsti konkrečią problemą, sumažinti įsipareigojimus visiems arba tam tikriems kreditoriams arba perkelti visas arba dalį gyvybingų įmonės veiklos rūšių kitai įmonei tokiomis sąlygomis, kuriomis kreditoriams būtų užtikrinti mažiausiai tokios vertės dividendai, kokius jie būtų gavę įmonę likvidavus;

Paaiškinimas

Savaime suprantama.

3 pakeitimas

3.1 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Valstybės narės užtikrina, kad skolininkai ir verslininkai galėtų naudotis ankstyvojo perspėjimo priemonėmis, kurios leistų nustatyti verslo padėties blogėjimą ir pranešti skolininkui ar verslininkui, kad reikia skubiai imtis veiksmų.	Valstybės narės užtikrina, kad skolininkai ir verslininkai, taip pat darbuotojai ir jų atstovai galėtų naudotis ankstyvojo perspėjimo priemonėmis, kurios leistų nustatyti verslo padėties blogėjimą ir pranešti skolininkui ar verslininkui, kad reikia skubiai imtis veiksmų.

Paaiškinimas

Savaime suprantama.

4 pakeitimas

3.2 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Valstybės narės užtikrina, kad skolininkai ir verslininkai galėtų susipažinti su aktualia, atnaujinta, aiškia, glausta ir vartotojui patogiai pateikta informacija apie galimybę naudotis ankstyvojo perspėjimo priemonėmis ir kitomis priemonėmis, kurias jie gali pasitelkti siekdami įmonės restruktūrizavimo ankstyvuoju etapu arba asmeninių skolų panaikinimo.	Valstybės narės užtikrina, kad skolininkai ir verslininkai, taip pat darbuotojai ir jų atstovai galėtų susipažinti su aktualia, atnaujinta, aiškia, glausta ir vartotojui patogiai pateikta informacija apie galimybę naudotis ankstyvojo perspėjimo priemonėmis ir kitomis priemonėmis, kurias jie gali pasitelkti siekdami įmonės restruktūrizavimo ankstyvuoju etapu arba asmeninių skolų panaikinimo.

Paaiškinimas

Savaime suprantama.

5 pakeitimas

3.3 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Valstybės narės gali nustatyti, kad 1 ir 2 dalyse nurodytomis priemonėmis gali naudotis tik mažosios ir vidutinės įmonės arba verslininkai.	

Paiškinimas

Neaišku, kodėl ir remiantis kokiais kriterijais (darbuotojų skaičius, apyvarta ir t. t.) tam tikroms bendrovėms neturėtų būti taikomi išankstinio perspėjimo mechanizmai.

6 pakeitimas

4 straipsnis (po 4 straipsnio 4 dalies įterpti naują dalį)

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
	Valstybės narės nustato konkrečias nuostatas, pagal kurias darbuotojams leidžiama apsvastyti galimybę iki restruktūrizavimo išpirkti įmonę susibūrus į kooperatyvą, taip pat, be kita ko, pradėti diskusijas su kreditoriais, administratoriais, auditoriais, finansų įstaigomis, profesinėmis sąjungomis ir valdžios institucijomis, kad būtų galima pasiūlyti tinkamą ir ilgalaikį išpirkimo variantą, kuris nebūtų laikomas kraštutiniu atveju taikomu sprendimu.

Paiškinimas

Iš esmės restruktūrizuojant arba likviduojant įmonę prarasti ištekliai yra nuostolis visai ES ekonomikai. Siekiant išsaugoti įmonę reikėtų užtikrinti kuo daugiau galimybių, įskaitant variantą pertvarkyti įmonę į kooperatyvą.

7 pakeitimas

8.1 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
f) plano sąlygos, įskaitant (tačiau ne tik): i) siūlomą jo įgyvendinimo trukmę; ii) visus pasiūlymus skolas atidėti, nurašyti arba pakeisti kitų formų išsipareigojimais; iii) bet kokį naują finansavimą, kurio tikimasi pagal restruktūrizavimo planą;	f) plano sąlygos, įskaitant (tačiau ne tik): i) siūlomą jo įgyvendinimo trukmę; ii) visus pasiūlymus skolas atidėti, nurašyti arba pakeisti kitų formų išsipareigojimais; iii) bet kokį naują finansavimą, kurio tikimasi pagal restruktūrizavimo planą; iv) restruktūrizavimo planų poveikį darbuotojams ir subrangovams; v) poveikį į pensiją išėjusių darbuotojų pensijoms;

Paiškinimas

Savaime suprantama.

II. POLITINĖS REKOMENDACIJOS

EUROPOS REGIONŲ KOMITETAS (RK)

1. palankiai vertina Europos Komisijos komunikatą „Europos ateities lyderiai: pradedančiųjų ir veiklą plečiančių įmonių iniciatyva“, kuriuo vystoma ir išplečiama Europos iniciatyva „Small Business Act“; taip pat ragina Komisiją atnaujinti Europos iniciatyvą „Small Business Act“ ir užtikrinti jos vientisumą;
2. pritaria komunikate išreikštam susirūpinimui dėl neigiamo vis dar pernelyg susiskaidžiusios bendrosios rinkos (taip pat bendrosios skaitmeninės rinkos) poveikio pradedančiųjų ir veiklą plečiančių įmonių augimo galimybėms;
3. patvirtina tvirtai remias priemones novatoriškam verslumui plėtoti ir vystymosi galimybes ribojančioms kliūtims šalinti;
4. atkreipia dėmesį į tai, kad pradedančiosios bei veiklą plečiančios įmonės yra linkusios rinktis lanksčias užimtumo formas, įskaitant nuotolinį darbą, lanksčias darbo valandas, darbą per laikinojo įdarbinimo įmones ir darbuotojo skolinimą, darbą pagal sutartį ir dalijimąsi darbu. Suteikęs darbuotojui realią galimybę rinktis tokias užimtumo formas, jos gali turėti teigiamą poveikį užtikrinant darbo ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą ir padėti spręsti ilgalaikio nedarbo problemą;
5. pabrėžia, kad partnerystė grindžiamas viešųjų Europos, nacionalinio, regionų ir vietos lygmens institucijų bendradarbiavimas yra labai svarbus kuriant palankias sąlygas pradedančiųjų įmonių plėtrai;
6. ragina Komisiją imtis priemonių, skirtų paskatinti valstybes nares užtikrinti, kad visuose švietimo lygmenyse (tiek susijusiuose, tiek nesusijusiuose su verslu) būtų labiau atsižvelgta į tokias temas, kaip kūrybiškumas, verslumas, ekonomika ir finansai;
7. akcentuoja regionų ir miestų indėlio poveikį inovacijų skatinamam pasaulio ekonomikos augimui, nes jie sugeba lanksčiai prisitaikyti prie kintančių rinkos, technologijų ir kultūrinių aplinkybių;
8. pabrėžia, kad parama inovacinę veiklą vykdančioms subjektams, kuriems būdingas ypač spartus augimas, daro poveikį ir kitiems rinkos dalyviams. Kartu su šiuo metu į žiedinės ekonomikos, socialinės ekonomikos ir bendro vartojimo ekonomikos rėmimą⁽¹⁾ nukreiptas pastangas, paramos priemonių ir įstatymų numatytų lengvatų sinergija taip pat prisidės prie visos visuomenės vystymosi;
9. pabrėžia, kad lemiamos reikšmės turės tos priemonės, kurios glaudžiau susies tarpsektorines strategijas ir sukurs mokslo, ekonomikos ir viešųjų įstaigų visais lygmenimis sąsają, padedančią įgyvendinti bendrus tikslus;

Reguliavimo, informavimo ir teisinių kliūčių šalinimas

10. pabrėžia, kad skirtingi ir kaskart besikeičiantys teisės aktai ES valstybėse narėse yra viena pagrindinių Europos pradedančiųjų įmonių plėtros kliūčių⁽²⁾;
11. ragina Komisiją parengti aiškią pradedančiųjų ir veiklą plečiančių įmonių apibrėžtį ir dar labiau supaprastinti MVĮ skirtus teisinius sprendimus;
12. palankiai vertina pagal programą „Horizontas 2020“ sukurtą analitinį metodą (dėl galimybės prašyti ekspertų konsultacijos) ir Europos įmonių grupių ir pramonės permainų stebėjimo centro darbą;
13. siūlo po trijų vertinimo ciklų peržiūrėti priemonių rinkinį ir rodiklius, kad būtų renkami ne tik aiškinamieji duomenys apie pradedančiąsias ir veiklą plečiančias įmones, bet ir atliekami tyrimai dėl kokybinių aspektų, kurie padės nustatyti kylančias problemas;

⁽¹⁾ Bendro vartojimo ekonomikos vietos ir regionų aspektas, pranešėja Benedetta Brighenti, CdR 2015/2698; Bendro vartojimo ekonomika ir interneto platformos. Bendra miestų ir regionų vizija, pranešėja Benedetta Brighenti, CdR 2016/4163; Socialinės ekonomikos vaidmuo atkuriant ekonomikos augimą ir kovojant su nedarbu, pranešėjas Luis Gomes, CdR 2015/1691.

⁽²⁾ MVĮ skirtas pažangus reglamentavimas, pranešėjas Buchmann Christian, CDR 5387/2016.

14. teigiamai vertina faktą, kad laikantis Europos Komisijos politinių prioritetų, nustatytų bendrosios rinkos strategijoje, COSME programos priemonės daugiausiai orientuotos į veiklą pradedančių ir veiklą plečiančių įmonių rėmimą;

15. yra susirūpinęs, kad priemonės mokesčių sistemų, visų pirma PVM sistemų, susiskaidymui šalinti 28 valstybėse narėse įgyvendinamos gana lėtai. Susiskaidymas apsunkina MVĮ ir ypač pradedančių įmonių augimą ir tarpvalstybinę prekybą;

16. siūlo Komisijai remti pradedančias įmones skiriant joms papildomų išteklių intelektualinės nuosavybės teisių apsaugos strategijoms kurti ir po to įgyvendinti;

Tolesnė ekonominė veikla – antroji galimybė

17. atkreipia dėmesį į valstybėse narėse nemokiems verslininkams taikomas neveiksmingas ir pernelyg ilgas procedūras, kurios iš sąžiningų, tačiau per daug išsiskolinusių verslininkų atima antrąją galimybę;

18. palankiai vertina 2016 m. lapkričio 22 d. pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl prevencinio restruktūrizavimo mechanizmų, antrosios galimybės ir priemonių restruktūrizavimo, nemokumo ir skolų panaikinimo procedūrų veiksmingumui gerinti, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/30/ES (COM(2016) 723), kuriuo siekiama pašalinti pagrindines kliūtis laisvam kapitalo judėjimui, kylančias dėl valstybėse narėse taikomų skirtingų restruktūrizavimo ir nemokumo mechanizmų; tačiau reiškia susirūpinimą, kad pasiūlymas apsiriboja tik finansiniais aspektais ir įmonėje dirbantys darbuotojai pagal šį pasiūlymą traktuojami kaip kreditoriai – taip pat kaip bankai ar kiti investuotojai, o įmonės atkūrimas apibūdinamas tik kaip finansinis jos suinteresuotųjų subjektų pertvarkymas;

19. mano, kad Komisija įtikinamai pagrindė pridėtinę vertę, kuri sukurama įgyvendinus siūlomus teisinius sprendimus ES lygmeniu, todėl pažymi, kad pasiūlymas dėl direktyvos nepažeidžia subsidiarumo principo; dėl tos pačios priežasties mano, kad pasiūlymas dėl direktyvos taip pat atitinka proporcingumo principą;

20. vis dėlto nuogaštauja, kad ši teisėkūros priemonė, negalinti šiuo metu suvienodinti valstybių narių teisės sistemų nemokumo procedūrų srityje, neturės esminio poveikio daugiau pradedančiųjų įmonių rinkoje galimybėms išsilaikyti ilgiau nei dvejus ar trejus metus;

21. primena 2015 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos priimtą Reglamentą (ES) 2015/848 dėl nemokumo bylų įvairiose valstybėse narėse ir remia požiūrį, pagal kurį nemokumo procedūros nebelaikomos tik likvidavimo procedūromis, o priemonėmis, kuriomis užtikrinamas įmonės išteklių išsaugojimas, taigi ginama ir darbuotojų teisė dirbti, jei įmanoma, užtikrinant įmonės išlikimą. Taip pat palankiai vertina tai, kad 2019 m. birželio mėn. kiekvienoje valstybėje narėje turės būti įsteigta elektroninė susietų nemokumo registrų sistema, kuria bus galima nemokamai naudotis per Europos e. teisingumo portalą. Vis dėlto atkreipia dėmesį į tai, kad reikia skirti papildomą paramą tikslinių mokymų tokiose procedūrose dalyvaujančių teisėjų rengimui ir paskirtų valdytojų profesionalizacijai;

22. palankiai vertina 2017 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliuciją dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl pinigų rinkos fondų (COM(2013) 615) ir pasiūlymą sukurti naują pinigų rinkos fondų (PRF) kategoriją – mažo kintamumo grynosios turto vertės (MKGTV) PRF, specialiai skirtą mažoms įmonėms realiojoje ekonomikoje;

23. primygtinai ragina nacionalines, regionų ir vietos institucijas inicijuoti toliau išvardytas priemones ir aktyviai jose dalyvauti:

— kampanijos visuomenės informuotumui apie nesėkmių svarbą kuriant sėkmingą verslą didinti,

— kampanijos, skatinančios įmonių atkūrimo, o ne jų likvidavimo kultūrą,

— kampanijos ankstyvojo perspėjimo sistemoms remti,

— priemonės skatinti ekonominį ir finansinį verslininkų švietimą, visų pirma skirtos būsimiems verslininkams arba pradedančiosioms įmonėms, siekiant pagerinti jų žinias ir pakeisti jų požiūrį į įvairius kapitalo šaltinius,

- naują veiklą pradedantiems verslininkams skirtos tikslinės mokymo programos ir finansinės paramos priemonės, kuriomis palankiomis sąlygomis galim pasinaudoti sunkumų patiriančioms, tačiau ateityje perspektyvą turinčioms įmonėms sanuoti;

Naujų galimybių kūrimas

24. mano, kad bendrojoje rinkoje reikia sudaryti geresnes sąlygas pradedančiosioms MVĮ, visų pirma nustatant tinkamas ribas, pagal kurias jos būtų atleidžiamos nuo nacionalinių reorganizavimo ir perregistravimo reikalavimų;
25. ragina Komisiją imtis būtinų veiksmų siekiant sukurti pagrindą pradedančiųjų įmonių vizoms ir sąlygoms nustatyti, kad būtų galima iš trečiųjų šalių saugiai ir palankiomis sąlygomis priimti kvalifikuotą intelektinį kapitalą, galintį prisidėti prie Europos Sąjungos ekonomikos plėtros;
26. palankiai vertina Komisijos pastangas suteikti pradedančiosioms ir veiklą plečiančioms įmonėms daugiau galimybių dalyvauti viešuosiuose pirkimuose ir pabrėžia, kad reikia atidžiai stebėti, kaip valstybių narių lygmeniu į nacionalinę teisę perkeliama ir įgyvendinama Direktyva 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų, siekiant užtikrinti, kad valstybės narės visapusiškai pasinaudotų esamomis nuostatomis ir pagerintų MVĮ galimybes dalyvauti viešuosiuose pirkimuose;
27. palankiai vertina pasiūlymą skirti inovacijų tarpininkus, siekiant kurti pirkėjų, suinteresuotų viešaisiais inovacijų pirkimais, tinklus, sujungti juos su novatoriškomis įmonėmis ir padėti įmonėms gauti rizikos finansavimą;
28. palankiai vertina programai „Horizontas 2020“ skirtus pakeitimų pasiūlymus, kuriais siekiama remti principą „iš apačios į viršų“ ir įvairius sektorius apimančią požiūrį bei visuomenei svarbias ir didelį augimo potencialą turinčias radikalias inovacijas;
29. palankiai vertina tolesnį Europos įmonių tinklo (EIT) stiprinimą, kuris išplės savo konsultavimo paslaugas pasitelkdamas paskirtuosius konsultantus veiklą plečiančių įmonių klausimais ir teiks informaciją klausimais, susijusiais su nacionalinėmis ir Europos taisyklėmis, finansavimo galimybėmis, partneryste ir galimybėmis pasinaudoti tarpvalstybiniais viešaisiais pirkimais;
30. pabrėžia, jog svarbu, kad regioniniai EIT biurai užmegztų tvirtus bendradarbiavimo ryšius su vietos verslo inkubatoriais, verslo akseleratoriais bei mokslo ir technologijų parkais, nes būdami arčiausiai pradedančiųjų įmonių jie gerai žino tikras jų problemas ir poreikius;
31. pabrėžia, kad Komisijos paskelbtas priemonių, skirtų klasteriams bei vietos ir regionų verslo ekosistemoms susieti, stiprinimas, visų pirma susijęs su pagalba investuotojams ir didelėms įmonėms užmegzti ryšius ir kurti regionų lygiu sprendimus priimančių subjektų tinklą, turėtų apimti ir pradedančiųjų įmonių susiejimą su mokslo įstaigomis, galinčiomis pasiūlyti technologinius ir ne technologinius novatoriškus sprendimus;
32. ragina Komisiją pradėti taikyti paramos priemonės siekiant steigti naujoviškus verslo inkubatorius, skirtus padėti verslininkams ir juos remti pradiniuose jų verslo etapuose, gerinant jų verslo valdymo įgūdžius, suteikiant alternatyvių finansavimo galimybių, sudarant susitarimus su varomąją jėgą turinčiomis įmonėmis (pasitelkiant trumpą dalykinį pristatymą, angl. *elevator pitch*), remiant tarptautinę plėtrą ir t. t.;
33. atkreipia dėmesį į didėjantį technologinį atotrūkį tarp miestų regionų ir mažiau išsivysčiusių arba periferinių regionų; atsižvelgdamas į tai, siūlo Komisijai imtis priemonių ir skatinti tinklų kūrimą tarp pažangių regionų ir kitų, daugiausia į žemės ūkį orientuotų, regionų;
34. nors dar daug reikia nuveikti, tačiau palankiai vertina pažangą, kurios buvo pasiekta skatinant verslumą mažiau išsivysčiusiuose regionuose, ir mano, kad Komisija turėtų ir toliau remti esamas iniciatyvas, kuriomis siekiama skatinti verslo plėtrą šiuose regionuose ir apsvarstyti naujas iniciatyvas, pavyzdžiui, atskirą priemonę, skirtą tinklų kūrimo projektams;
35. pabrėžia, kad labai pageidautina imtis papildomų priemonių siekiant stiprinti ir susieti verslumą tradiciniuose ekonomikos sektoriuose, įskaitant amatų sektorių ir kultūros ir kūrybos pramonę, kaimo ir atokiuose regionuose bei užmiesčio vietovėse skatinančius subjektus;

36. palankiai vertina Komisijos pasiūlymą sukurti platformą, skirtą padėti pradedančiosioms įmonėms užmegzti ryšius su galimais partneriais (kartu su esamomis viešosiomis ir privačiomis platformomis). Ši priemonė padėtų išplėsti verslo ekosistemų ir klasterių tinklą Europoje;

37. palankiai vertina numatytą Komisijos priemonių kryptį šioje srityje (kurią atspindi iniciatyvos „Skaitmeninių įgūdžių ir užimtumo koalicija“, „Sektorių bendradarbiavimo įgūdžių srityje planas“ ir „priemonė „Big Data“);

38. pritaria iniciatyvai išplėsti programą „Erasmus“ jauniems verslininkams, įtraukiant verslo inkubatorius ir verslininkus tarptautinėse rinkose;

39. yra susirūpinęs, kad šiame, ypač išsamius klausimus nagrinėjančiame komunikate, pernelyg paviršutiniškai nagrinėjamos planuojamos priemonės ir aptariama vos keletas pasirinktų būsimų veiksmų – pavyzdžiui, trūksta informacijos apie skaitmeninių inovacijų centrų programą ir tik trumpai užsimenama apie Europos inovacijų tarybos steigimą, nenurodant, kaip konkrečiai ji veiks;

40. ragina Komisiją pateikti išsamesnės informacijos apie nustatytas šios tarybos kompetencijas ir teisinį pagrindą;

41. atkreipia dėmesį į tai, kad tinkamo įmonių, atitinkamos aplinkos bei mokslo bendruomenės ir valdžios institucijų atstovavimo Europos inovacijų taryboje (EIT) užtikrinimas yra veiksnys, iš esmės lemiantis jos darbo kokybę;

42. skatina Komisiją išnagrinėti galimybę remti vietos ir regionų valdžios institucijas, sudarant patyrusių verslo atstovų grupes, kurios padėtų vystyti verslumą ir remtų pradedančiąsias bei veiklą plečiančias įmones vietos ar regiono valdžios institucijos administruojamoje vietovėje;

43. pabrėžia svarbų vaidmenį, kurį vietos ir regionų valdžios institucijos, akademinė bendruomenė ir pačios įmonės (t. y. vadinamoji „triguba spiralė“) atlieka ir ateityje atliks skatindamos verslumą, ugdydamos mokslo ir inovacijų Europos regionuose kultūrą bei plėsdamos stiprias regionines verslumo ekosistemas;

44. ragina Komisiją vietos ir regionų valdžios institucijas įtraukti į planuojamą tarpusavio vertinimą, kuriame bus vertinamos visų valstybių narių taisyklės ir praktika, susijusi su pradedančiosiomis bei veiklą plečiančiomis įmonėmis. Vietos ir regionų valdžios institucijos yra arčiausiai vietos įmonių, todėl vertėtų pasinaudoti jų išsamiais žiniomis apie vietos verslo aplinką;

45. mano, kad įtvirtinus bendrą skaitmeninę rinką konkurencija įgaus naują dimensiją ir kad visiems regionams teks konkuruoti su kitais Europos subjektais, kuriems taikomas tas pats teisinis pagrindas. Taigi tai atvers galimybes pradedančiosioms įmonėms, kurios iki šiol neturėjo daug galimybių plėtoti veiklą tarptautiniu lygmeniu ir patekti į naujas tarpvalstybines rinkas;

Galimybė gauti finansavimą

46. pabrėžia, kad pradedančiosios bei veiklą plečiančios įmonės taiko netipinius ir inovacinius sprendimus, todėl galima tik iš dalies numatyti jų poveikį. Tai savo ruožtu sunkina galimybes gauti finansavimą pagal įprastines programas;

47. ragina Komisiją švelninti finansavimo sistemą siekiant užtikrinti didesnę lankstumą inovacinėms idėjoms ir paskatinti už Europos lėšų skirstymą atsakingus subjektus atsakingiau rinktis ekspertus;

48. palankiai vertina Komisijos pasiūlymą sukurti Europos rizikos kapitalo fondą, kuris galėtų padėti sumažinti ES rizikos kapitalo fondų susiskaidymą;

49. siūlo išanalizuoti būdus, kaip sutelkti vietos kapitalą teritoriniu lygmeniu;

50. ragina Komisiją skatinti įvairių finansavimo šaltinių diferencijavimą; Europoje vis dar yra menkai išvystyti rizikos kapitalo fondai, privatus akcinis kapitalas ir neformalių investuotojų (angl. *business angels*) veikla;

51. labai palankiai vertina pasiūlymą padidinti COSME biudžetą, ir iš esmės pasiūlymą padidinti ESIF biudžetą, tačiau su sąlyga, kad nebus atimtos lėšos iš Europos infrastruktūros tinklų priemonės ar programos „Horizontas 2020“, siekiant skirti papildomą MVĮ finansavimą veiklos pradžios bei plėtros etapais. Būtų ypač naudinga skatinti MVĮ ir pradedančiųjų įmonių

integraciją ir partnerystes;

52. palankiai vertina Komisijos numatytas priemones siekiant suteikti papildomų paskatų rizikos kapitalo finansavimui, pavyzdžiui, sistemas, leidžiant privačių asmenų arba vietos valdžios institucijų turimiems ir valdomiems investavimo fondams gauti naudos iš valstybės garantijos imant paskolas, nes taip galima prisidėti prie kapitalo didinimo ir didesnių investicijų į pradedančiųjų ir veiklą plečiančių įmonių skolos priemones;

53. pritaria tam, kad ES lygmeniu būtų sukurta nefinansinės paramos pradedančiosioms ir veiklą plečiančioms įmonėms programa, kuri padėtų atverti naujas rinkas ir prisidėtų kuriant naujas darbo vietas ir vystant inovacijas ES;

54. mano, kad būtina stiprinti struktūruotą Europos investicijų ekosistemą taikant ekonominės ir fiskalinės paramos priemones, kurios pritrauktų ir skatintų privacias investicijas į novatoriškas įmones, kad jos galėtų vystytis ir augti optimaliomis ekonominėmis ir finansinėmis sąlygomis ir pasiekti aukštą konkurencingumo lygį. Šiuo tikslu ypač svarbu stiprinti alternatyvias finansavimo priemones (rizikos kapitalą, kapitalo paskolas, garantijas ir t. t.). Todėl reikia iš tikrųjų supaprastinti finansinių priemonių, kurios bendrai finansuojamos struktūrinių fondų lėšomis, įgyvendinimo būdą;

55. atkreipia dėmesį į intensyvią sutelktinio finansavimo platformų, kaip alternatyvaus finansavimo šaltinio pradedančiųjų įmonių inovaciniams sprendimams, plėtrą;

56. ragina Komisiją išnagrinėti sutelktinio finansavimo galimybes ir riziką Europos visuomenei, visų pirma susijusias su tiesioginiu poveikiu investuotojams, kurie, palyginti su profesionaliais investuotojais, gali neturėti lygiavertės prieigos prie informacijos ir gali būti menkiau pasirengę tokio pobūdžio operacijoms;

57. atkreipia dėmesį į tai, kad atitinkama teisinė sistema, reglamentuojanti sutelktinio finansavimo platformų veiklą ES, leistų visiškai išnaudoti šio finansavimo šaltinio potencialą. Neatsiejama šios teisinės sistemos dalimi turėtų būti investuotojų interesų apsaugos užtikrinimo standartai;

58. pritaria, kad reikia stiprinti iniciatyvą „Startup Europe“ ir išplėsti jos taikymo sritį apimant ne tik IRT ir interneto pradedančiųjų įmonių sektorių; todėl rekomenduoja toliau paprastinti šią iniciatyvą, kad būtų galima sklandžiau ir veiksmingiau orientuoti pradedančiąsias įmones, norinčias pasinaudoti gausiomis Europos programų galimybėmis;

Pradedančiųjų įmonių veikla visuomenei itin aktualiose srityse

59. ragina Europos Komisiją patvirtinti inovacinių socialinės pakraipos verslo iniciatyvų, darančių poveikį gyvenimo kokybei, strategiją, grindžiamą esamomis ypač svarbiomis sritimis (senjorų ekonomika, socialiniu verslumu, „trigubos spiralės“ modeliu), kad skatinimo priemonėmis būtų galima didinti dalyvavimą vietos lygiu ir socialinį kūrybingumą;

60. atkreipia dėmesį į pradedančiųjų ir veiklą plečiančių įmonių bei didelių įmonių bendradarbiavimo mastą. Svarbu taikyti ES regionų gerosios patirties pavyzdžius, kai bendradarbiaujant skatinama skirtingo dydžio ir skirtingų sektorių įmonių sinergija;

61. palankiai vertina Komisijos išipareigojimą dėl „socialinių inovacijų iššūkių platformos“ visuomenės problemoms spręsti;

62. atkreipia dėmesį į tai, kad šią platformą susiejus su viešųjų pirkimų sistema, būtų sukurta pridėtinė vertė, o tai galėtų turėti poveikį socialinių įmonių augimui. Tačiau reikėtų užtikrinti didesnę sistemos lankstumą, siekiant užtikrinti kūrybingą, t. y. galutiniam naudos gavėjui naudingą problemos sprendimą, o ne tokį, kuris numanomas vadovaujantis nustatytais kriterijais.

2017 m. liepos 12 d., Briuselis

*Europos regionų komiteto
pirmininkas*

Markku MARKKULA